

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekili Seçimi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla.

Işın ÇELEBİ

İzmir Milletvekili

2.- Rıdvan BUDAK	İstanbul Milletvekili
3.- İlhan AKÜZÜM	Kars Milletvekili
4.- Yücel SEÇKİNER	Ankara Milletvekili
5.- Veysel ATASOY	Zonguldak Milletvekili
6.- Suha TANIK	İzmir Milletvekili
7.- Eyüp AŞIK	Trabzon Milletvekili
8.- Erkan KEMALOĞLU	Muş Milletvekili
9.- Azmi ATEŞ	İstanbul Milletvekili
10.- Meral AKŞENER	Kocaeli Milletvekili
11.- Cemil ÇİÇEK	Ankara Milletvekili
12.- Ahmet ÖZAL	Malatya Milletvekili
13.- Mustafa DÜZ	İstanbul Milletvekili
14.- Yaşar ERYILMAZ	Ağrı Milletvekili
15.- M. Ali BİLİCİ	Adana Milletvekili
16.- Mehmet ÖZCAN	İzmir Milletvekili
17.- Enis SÜLÜN	Tekirdağ Milletvekili
18.- Abdulkaki ERDOĞMUŞ	Diyarbakır Milletvekili
19.- Mehmet GÜNEŞ	Şanlıurfa Milletvekili
20.- M. Fuat FIRAT	İstanbul Milletvekili
21.- Hakkı Oğuz AYKUT	Hatay Milletvekili
22.- Avni DOĞAN	Kahramanmaraş Milletvekili
23.- Hüseyin ARI	Konya Milletvekili

GEREKÇE

Ülkemiz ne yazık ki küresel çağın ekonomik, sosyal ve siyasal gereklerine uygun, projelendirilmiş ve toplumsal mutabakata dayalı bir değişim yaşayamıyor. Değişim adına yapılanlar ise hedefi olmayan, tutarsız ve dar çıkar kavgaları etrafında atılan küçük adımlardan öteye geçemiyor.

Ekonomimiz bir iflas eşiğindedir. Nitekim en yetkili ağızlar bile uygulanan politikaların tek hedefinin borcu yeniden borçlanarak döndürmek olduğunu söylemekte, yapılabilirse bunun bile başarı olabileceğini ifade etmektedirler. Sistem çökmüş; sadece lira değil, toplumun bütün ahlaki dayanakları nerede duracağı belirsiz bir şekilde dalgalanmaya bırakılmıştır.

Bu tablo, ekonomik kriz de dahil, mevcut sorunların temelinde siyasi irade ve tercih yokluğunun yattığını göstermektedir. Siyasetin kendi içinden ve dışından etkisiz kılınmasıyla gelinen bu noktada, mevcut yapıya Türk Halkı gibi, dünyanın da itimadının kalmadığı ortaya çıkmıştır.

Türkiye vizyon ve bilgiden yoksun siyasi kadroların elinde heyecanını dahi kaybetmiştir. 1920'lerin ağır koşullarında "devleti yeniden inşaa'yı başaran; 1930'ların dünya krizi şartlarında sanayileşme hamlesi başlatan; 1940'ların savaş şartlarında demokrasisinin eksiklerini gidermeyi düşünen ve 1950'de bu hedefine ulaşan; 1960'ta ve 1970'te soğuk harbin kanat ülkesi olmanın dayattığı siyasi şartlara rağmen temel hak ve özgürlükler alanını genişletme sancısını göğüsleyen; 1980'de aksine telkinlere rağmen dünyaya açılmayı, uluslar arası sistemle rekabete dayalı entegrasyonu hedefleyen ülkemizin elinde bugün tek bir "ulusal proje" yoktur.

Türkiye tarihinde zor dönemler yaşamış ve her seferinde bunları aşmasını bilmiştir. Bugün aynı Türkiye ufuk ve bilgiden yoksun siyasi kadroların ve merkeziyetçi bir anlayışının elinde hayalini bile kaybetmiş gibidir.

Ortadaki karanlık tablonun sorumluları milletvekillerini yetkisizleştirilerek sistemin dışına itmişlerdir. Ne var ki, bu karanlık tablo, milletvekillerinin kendilerine rağmen itibarsızlaşmalarına yol açmıştır. Bugün bu gidişe itiraz etmemenin de bir sorumluluğu olduğu açıktır.

Bu inançla,

- 1- Türkiye'nin Anayasa ve yasalarında gerekli ve kapsamlı tüm değişiklikleri gerçek anlamda yaparak, çağdaş demokrasinin temeli olan düşünce, ifade ve örgütlenme özgürlüklerinin önündeki engelleri hızla kaldırması gerektiğine inanıyoruz.
- 2- Mevcut siyasi sistemin ülkemizi içine sürüklediği, toplumda siyasete güven duygusunu yok eden yolsuzluk batağından çıkmasını sağlayacak hukuki tedbirleri almanın birinci öncelik olduğunu düşünüyoruz. Ülkede siyasetin gerçek mecrasına oturması ve kirlilikten korunması için, özelleştirmenin hızla tamamlanmasını ve ihale düzeni başta olmak üzere, kamu harcamalarının tamamında şeffaflığı sağlayacak düzenlemenin yapılmasının kaçınılmaz olduğunu biliyoruz.
- 3- Siyaseti vesayet düzenine dönüştüren ve şahsiyetsizleştiren mevcut partiler yasası ve seçim kanunlarının vakit geçirmeden tamamen değiştirilmesinin gerekli olduğuna inanıyoruz.

Bu nedenle Seçim kanunundaki aşağıdaki değişikliklerin yapılmasını ve gereğini arz ederiz.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde-1: Bu madde ile tercih sistemi getirilmektedir. Seçmenlerin tercihleri doğrultusundaki isimleri parlamentoya taşımalarını sağlayacak demokratik bir sistem olarak tercih sistemi öngörülmüştür.

Madde-2: Bu madde ile milletvekili tahsisı ile ilgili usul yeniden düzenlenmektedir. Pek çok seçim sisteminin mahzurlarını bertaraf eden ve mümkün olduğunca tercihlerin parlamentoya yansımaları sağlayan bir yöntem olarak öngörülmüştür.

Madde-3: TBMM'nce ya da cumhurbaşkanınca karar verilmesi halinde en kısa sürede seçimlerin yapılmasını sağlamak üzere öngörülmüştür.

Madde-4: Adaylıkla ilgili madde yeniden düzenlenmiş ve siyasi partilerin tek başına ya da ortak liste halinde seçim çevrelerinde aday göstermelerine imkan verilmiştir.

Madde-5: 12.maddede yapılan değişikliğe paralel bir değerlendirmedir.

Madde-6: Seçim çevrelerinden biri veya birkaçında eksik aday gösterilmesi halinde uygulanacak yaptırım yeniden düzenlenmektedir.

Madde-7: Ortak liste ile seçime girilmesi hali maddeye ilave edilmektedir.

Madde-8: Siyasi partilerin bütün seçim çevrelerinde birden fazla olmak kaydıyla ortak liste halinde aday gösterebilmeleri öngörülmekte, bu çerçevede siyasi partilerin aday göstermeleri ve bağımsız adaylarla ilgili esaslar yeniden düzenlenmektedir.

Madde-9: Siyasi partilerin aday listeleri ya da ortak listenin YSK'ya verilmesi ile ilgili esaslar düzenlenmektedir.

Madde-10: Milletvekili seçimlerinde kullanılacak siyasi partilerin ve ortak listelerin birleşik oy pusulaları ve bağımsız adayların oy pusulalarının hangi esaslar çerçevesinde hazırlanacağı hükme bağlanmaktadır.

Madde-11: Oyların kullanma şekli yeniden düzenlenmektedir.

Madde-12: 2839 sayılı kanunun 29'uncu maddesi ile ilgili bölümlerine ortak liste ibaresi eklenmektedir.

Madde-13: 2839 sayılı kanunun 27. 10. 1995 tarihli ve 4125 sayılı kanunla kaldırılan "Sayımın tutanağa geçirilmesi" kenar başlıklı 30 ncu maddesi yeniden düzenlenmekte, bu konuda sandık kurulunun yapacağı işlem belirlenmektedir.

Madde-14-15: 14 ve 15 2839 sayılı Kanunun 31'inci ve 32'inci maddelerine ortak liste ilave edilmektedir.

Madde-16: Genel baraj ülke genelinde geçerli oyların % 10 u olarak muhafaza edilmiş ve maddeye ortak listelerle ilgili düzenlemeler ilave edilmiştir.

Madde-17: Bir seçim çevresinde siyasi partilerin ortak listeleri ve bağımsız adayların elde edecekleri milletvekili sayısının ne şekilde hesaplanacağı hükme bağlanmaktadır.

Madde-18: Siyasi parti ve ortak liste adaylarından seçilenlerin tespiti bu madde ile yeniden düzenlenmektedir.

Madde-19: Milletvekili seçilenlerin yüksek seçim kuruluna bildirilmesi ve tutanakların verilmesi ortak listeler hali de dikkate alınarak yeniden düzenlenmiştir.

Madde-20: 2839 sayılı kanunun 37'nci maddesine "ortak liste" ibaresi eklenmiştir.

Madde-21: YSK'nın tüm Türkiye'de bilgisayar ortamına geçmesi ve optik okuyucuları devreye alması için YSK'ye yetki ve ödenek verilmesi ibaresi eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE: Bu Kanunun yayımından sonra yapılacak ilk milletvekili genel seçiminde yurt dışındaki seçmenlerin oy kullanması ile ilgili esaslar düzenlenmektedir.

Madde-22: yürürlük maddesidir.

Madde-23: yürütme maddesidir.

MİLLETVEKİLİ SEÇİMİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1.- 10.6.1983 tarihli ve 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun 2 inci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

Seçmen, seçim çevresinde milletvekili listesinde tercih esasına göre sıralama yapar.

MADDE 2.- Milletvekili Seçimi Kanununun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 4.- Devlet İstatistik Enstitüsünce yapılan son Genel Nüfus Sayımı ya da son Genel Nüfus Tespiti ile ortaya çıkan Türkiye nüfusu ile, bir önceki Milletvekili Genel Seçimlerinde seçmen kütüğüne yazılmış olan toplam seçmen sayısı toplanır. Bu rakam 550'ye bölünerek milletvekili tahsis katsayısı olarak bir rakam elde edilir. Her ilin çıkaracağı milletvekili sayısı, o il nüfusu ile bir önceki Milletvekili Genel Seçimlerinde o ilde seçmen kütüğüne yazılmış olan seçmen sayısının toplanmasından elde edilen rakamın milletvekili tahsis katsayısına bölünmesiyle tespit edilir.

Bu suretle hesaplanan milletvekillerinin sayısı 550'yi bulmadığı takdirde, milletvekili tahsis katsayısına ulaşamayan illere birer milletvekili verildikten sonra, artık rakam bırakan iller bu artığın büyüklüğüne göre sıraya konulur ve ilk hesapta iller arasında bölüştürülememiş bulunan milletvekilleri bu sıraya göre dağıtılır.

Son kalan milletvekilliğinin verilmesinde, iki veya daha fazla ilin eşit rakam veya rakam artığı göstermesi halinde, bunlar arasında ad çekilir.

Yapılan tespit sonunda, çıkaracağı milletvekili sayısı altıya kadar olan iller, bir seçim çevresi sayılır. Çıkaracağı milletvekili sayısı altıdan fazla olan illerde, önce altı üyelik seçim çevreleri oluşturulur. Artan milletvekillikleri için ise ayrı bir seçim çevresi oluşturulur. Ancak, artan milletvekili sayısının (1) olması halinde, oluşturulacak seçim çevre ya da çevrelerinden bir tanesi beş üyeliğe düşürülerek, en küçük seçim

çevresinin en az iki üyelik seçilecek büyüklükte olması sağlanır. Bu seçim çevreleri, numara sırasına göre adlandırılır.

Bu illerin seçim çevreleri belirlenirken;

a) Mümkün olduğu ölçüde ilçelerin mülki bütünlüğü dikkate alınır.

b) Aynı seçim çevresinde yer alacak ilçelerin nüfus ve coğrafi yakınlıkları ile ulaşım imkanları göz önünde bulundurulur.

Bir ilin milletvekili sayısının seçim çevrelerine dağıtımında; seçim çevrelerinin çıkaracakları milletvekili sayısı, nüfusları bakımından illerin milletvekili sayısının tespitine ilişkin esaslara göre belirlenir.

MADDE 3.- Milletvekili Seçimi Kanununun 8 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Yenileme kararı Türkiye büyük Millet Meclisi tarafından verilmişse, Meclis, karar tarihinden başlayarak kırkbeş günden önce olmamak ve doksan günü aşmamak kaydıyla seçimin yapılacağı tarihi de belirler. Yenileme kararının Cumhurbaşkanlığınca verilmesi halinde, bu kararın verildiği günden sonra gelen doksanıncı günü takip eden ilk pazar günü oy verilir.

Cumhurbaşkanının Anayasa' da öngörülen süre içinde seçilmemesi halinde, bu günden sonra gelen doksanıncı günü takip eden ilk pazar günü Türkiye Büyük Millet Meclisi seçimleri yenilenir.

MADDE 4.- Milletvekili Seçimi Kanununun 12 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 12.- Seçilme yeterliliğine sahip her Türk vatandaşı bu Kanunun hükümlerine göre milletvekilliğine adaylığını koyabilir.

298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 14 üncü maddesinin (11) numaralı bendi gereğince Yüksek Seçim Kurulunun tespit ve ilan ettiği seçime katılabilecek siyasi partiler tek başlarına ya da ortak liste halinde, 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu hükümlerine göre, bütün seçim çevrelerinde aday gösterebilirler. Şu kadar ki, bu partilerin katıldıkları her seçim çevresinin çıkaracağı milletvekili sayısının iki katı kadar aday göstermeleri şarttır.

MADDE 5.- Milletvekili Seçimi Kanununun 13 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İlgili parti teşkilatı ya da ortak liste yetkili organı, bu tebliğden itibaren iki gün içinde eksik kalan adaylıkları doldurur. Aksi takdirde o siyasi parti bütün seçim çevrelerinde seçime katılma şansını kaybeder.

MADDE 6.- Milletvekili Seçimi Kanununun 14 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 14.- Bir siyasi parti ya da bir ortak liste tarafından iller toplamının yarısından fazlasında 12'inci maddede öngörülen sayı kadar aday gösterilmiş olmakla beraber yarıyı geçen seçim çevrelerinin bir veya birkaçından eksik aday gösterilmesi halinde, Yüksek Seçim Kurulunca o partinin genel merkezindeki yetkili organlarına ya da ortak liste yetkili organına aday listelerinin tamamlanması lüzumu bildirilir.

İlgili parti teşkilatı ya da ortak liste yetkili organı bu tebliğden itibaren iki gün içinde o çevrelerin listelerindeki eksikleri tamamlar. Aksi takdirde, yukarıdaki madde hükmü saklı kalmak şartıyla, adayları eksik kalan seçim çevresinde o siyasi parti, seçime katılma hakkını kaybeder.

MADDE 7.- Milletvekili Seçimi Kanununun 15 inci maddesine "...listelerinde" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya ortak aday listelerinde" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 8.- Milletvekili Seçimi Kanununun 16 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 16.- Siyasi partiler, bütün seçim çevrelerinde birden fazla olmak kaydıyla, ortak liste halinde aday gösterebilirler.

Birlikte seçime giren partilerin ortak aday listelerine "ortak liste" denir ve bu partilerin adlarından oluşan bir ad verilir. Ortak liste halinde seçime giren partiler aynı bir "ortak liste işareti" saptayabilirler.

Seçime girme hakkına sahip olan siyasi partiler, genel seçimlerin başlangıcından itibaren onbeş gün içinde, seçimlerin yenilenmesine karar verilmesi halinde yenileme kararının ilanından başlayarak yedi gün içinde, seçime ortak liste halinde gireceklerini Yüksek Seçim Kuruluna bildirirler. Bu bildirimlerinde, Yüksek Seçim Kurulunun işlemlerinde taraf olacak ortak liste yetkili organı da belirtilir.

Siyasi partilere kayıtlı olmayan kimselerin, herhangi bir siyasi parti tarafından veya ortak listelerde aday göstermeleri, kendilerinin yazılı muvafakatlarına bağlıdır.

Bir kimse aynı zamanda değişik siyasi parti ya da ortak listeden veya aynı parti veya ortak listeden aynı seçim için birden fazla seçim çevresinde aday olamaz aday gösterilemez ve seçilemez.

Bağımsız adaylar da, aynı seçim için birden fazla seçim çevresinden aday olamaz, aday gösterilemez ve seçilemez.

MADDE 9.- Milletvekili Seçimi Kanununun 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 20.- Siyasi partilerin genel merkezleri ve ortak liste yetkili organları, seçime katılacakları çevrelere ait aday ya da ortak aday listelerini Yüksek Seçim Kuruluna ayrı ayrı alındı belgesi karşılığında ön seçim gününden en geç on gün sonraki gün, saat 17'ye kadar verirler.

Yüksek seçim Kurulu, bunları derhal il seçim kurullarına bildirir. Yüksek Seçim Kurulu, bütün siyasi partilerin aday listelerini ve / veya ortak listelerini resmi gazete, ve radyo ve televizyon ile il seçim kurulları da kendi çevrelerine ait olanları alışılmış araçlarla geçici listeler halinde ilan ederler.

MADDE 10.- Milletvekili Seçimi Kanununun 26 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 26.- Milletvekili seçimlerinde kullanılacak siyasi partilerin ve ortak listelerin birleşik oy pusulaları ve bağımsız adayların oy pusulaları, aşağıdaki esaslar halinde hazırlanır.

- a) Oy pusulaları, 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 14'üncü maddesinin (1) numaralı bendindeki esaslara uygun olarak, kağıdında "Türkiye Cumhuriyeti Yüksek Seçim Kurulu" filigranı bulunan kağıtlara yüksek seçim kurulu başkanı tarafından bastırılır.
- b) Birleşik oy pusulasının en üstüne "Siyasi Partiler" ve "Ortak Listeler" ibaresi yazılır. Bu ibarenin altına, seçime katılan siyasi parti ve ortak liste temsilcileri huzurunda Yüksek Seçim Kurulu tarafından çekilen kura sırasına göre, en başta ve ortada partinin ya da ortak listenin özel işareti, özel işaretin altında kısaltılmış adı, onun altında da tam yazı halinde adı, belirli bir aralık veya çizgiden sonra çapı iki santimetre olan bir boş daire basılır ve bütün bunların altı çizilir. Bu çizginin altına o partinin ya da ortak listenin kesinleşen aday listesinde yer alan adayların ad ve soyadları, aldıkları sıra numarasına göre yazılır ve her adayın ismi hizasına birer boş kare konur.
- c) Siyasi parti ve ortak liste sütunları arasına yarım (0.5) cm ve iki çizgi ile belirlenmiş bir aralık bulunur.

d) Bağımsız adaylar oy pusulalarını Yüksek Seçim Kurulunun tayin edeceği ebat, şekil ve miktarda kendileri bastırarak ilan edilen süre içerisinde ilçe seçim kurullarına teslim ederler. Seçim çevresinde, birden fazla bağımsız aday varsa, birleşik bağımsız aday listeleri ile seçime girerler.

MADDE 11.- Milletvekili Seçimi Kanununun 28 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 28.- Seçmen, Yüksek Seçim kurulu tarafından yaptırılıp sandık kurullarına kadar ulaştırılmış bulunan ve sandık kurulu başkanında oy verme süresince bulundurulması mecburi olan ve birleşik oy pusulası ile birlikte kendisine verilen "Evet" yazılı mührü alarak oyunu kullanmak üzere kapalı oy verme yerine girer.

- a) Seçmen "Evet" mührünü sadece tercih ettiği siyasi partiye veya ortak listeye ait özel daire içine basmak veya varsa yalnızca oy vermek istediği bağımsız adaya ait oy pusulasını zarfa koymak suretiyle veya,
- a) "Evet" mührünü tercih ettiği siyasi parti ya da ortak liste içine basmakla birlikte, bu partiye ya da ortak listeye ait aday listesinden o seçim çevresinde çıkacak milletvekili sayısının yarısı kadar olmak kaydıyla seçilmesini istediklerinin adları hizasındaki boş karelere (X) çarpı işareti koymak suretiyle kullanır. Kesirler hesaba katılmaz.

Oyunu kullanan seçmen oy pusulasını katlayarak zarfa koyar ve zarfı yapıştırır. "Evet" yazılı mührü, sandık kurulu başkanına geri verir ve oyunu sandığa atar. Seçmen "Evet" mührünü bastığı partiye veya ortak listeye oy vermiş sayılır. Seçmen sadece bir bağımsız adaya ait pusulasını zarfa koymuşsa o bağımsız adaya bir oy vermiş sayılır.

Seçmen oyunu doğrudan doğruya veya tercihlili olarak kullanmış ise, "evet" mührünü bastığı parti ya da ortak listeye oy vermiş sayılır.

Seçmen oyunu yukarıdaki (b) bendinde belirtilen şekilde kullanmış ise, "evet" mührünü bastığı siyasi parti ya da ortak liste adaylarından boş kare (x) çarpı işareti koyduğu adaya tercihini kullanmış sayılır. Ancak tercih işareti kullanılan aday sayısının o seçim çevresinde kullanılabilecek tercih sayısından az veya çok olmaması gerekir.

Tercih işaretlerinin kareler dışına veya yukarıda belirtilen sayıya uyulmadan konulması halinde, oy pusulası yapılmış olan tercihler dikkate alınmaksızın ilgili parti ya da ortak liste lehine verilmiş bir oy sayılır.

MADDE 12.- Milletvekili Seçimi Kanununun 29 uncu maddesinin birinci fıkrasına "...bir siyasi partinin" ibarelerinden sonra "ya da ortak listenin" ibaresi ile üçüncü fıkrasına "...siyasi partiler" ibaresinden sonra gelmek üzere "ortak listeler" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 13.- Milletvekili Seçimi Kanununun mülga 30 uncu maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

Sayımın tutanağa geçirilmesi:

Madde 30.- Sandık kurulu 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 105 inci maddesi uyarınca oyların sayım ve dökümünü yaparken, tutanakta ayrıca her siyasi parti ya da ortak liste için verilen tercih işaretli oy pusulalarının sayısı ile adaya verilen tercih işaretlerinin sayısını da gösterir.

MADDE 14.- Milletvekili Seçimi Kanununun 31 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 31.- İlçe seçim kurulu, sandık tutanaklarının birleştirilmesinde, siyasi partiler, ortak listeler ile bağımsız adayların aldıkları oy sayısını tespit ederek, tutanağa geçirir. Bu tutanakla ayrıca, her siyasi parti ya da ortak liste için verilen

tercihli oy pusulalarının sayısı ile adaylara verilen tercih işaretlerinin sayısı da gösterilir.

MADDE 15.- Milletvekili Seçimi Kanununun 32 nci maddesinin (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, mülga (g) ve (h) bentleri aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

f) Seçime katılmış olan siyasi partiler, ortak listeler ile bağımsız adaylardan her birinin aldığı oy miktarını gösteren geçerli oy pusulaları sayısını,

g) Her siyasi parti ya da ortak liste için verilen tercih işaretli oy pusulası sayısını,

h) Siyasi parti ya da ortak liste adaylarının almış oldukları tercih işareti sayısını,

MADDE 16.- Milletvekili Seçimi Kanununun 33 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 33.- Genel seçimlerde ülke genelinde, ara seçimlerde seçim yapılan çevrelerin tümünde, geçerli oyların yüzde onunu alamayan siyasi partiler ya da ortak listeler milletvekili çıkaramazlar. Bir siyasi parti ya da ortak listede yer almış bağımsız adayların seçilebilmesi de listesinde yer aldığı siyasi partinin ya da ortak listenin, ülke genelinde yüzde onluk barajı aşması ile mümkündür.

İl seçim kurulları, yukarıdaki maddeye göre, birleştirme tutanağını düzenledikten sonra sonuçları en seri şekilde telgrafla, ayrıca telefon ve telsizle Yüksek Seçim Kuruluna bildirirler.

Yüksek Seçim Kurulu, bütün illerden bu şekilde alınan bilgilere göre, Türkiye genelinde geçerli oyların toplamını yapar ve her siyasi partinin ve ortak listenin aldığı geçerli oy toplamına bölerek, siyasi partilerin ve ortak listelerin ülke genelinde aldığı oy yüzdesini hesaplar ve yüzde onluk barajı aşan siyasi partilerin ve ortak listelerin isimlerini il seçim kurullarına bildirir ve ilan eder.

Bu ilandan sonra, bir veya birkaç seçim çevresinde, seçimin iptaline karar verilmesi ülke genelinde alınan oy yüzdesinin yeniden tespitini gerektirmez.

MADDE 17.- Milletvekili Seçimi Kanununun 34 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Bir seçim çevresinde siyasi partilerin, ortak listelerin ve bağımsız adayların elde edecekleri milletvekili sayısının hesabı:

Madde 34 – Bağımsız adaylar ile yukarıdaki maddede yazılı oranı aşan siyasi partiler ile ortak listeler, seçim çevresinde elde edecekleri milletvekili sayısı aşağıdaki şekilde hesaplanır.

Seçime katılmış siyasi partiler, ortak listeler ve bağımsız adayların adları alt alta ve aldıkları geçerli oy sayıları da hizalarına yazılır. Siyasi partilerin ve ortak listelerin oy sayıları, önce bire, sonra ikiye, sonra üçe... ile o çevrenin çıkaracağı milletvekili sayısına ulaşıncaya kadar bölünür. Elde edilen paylar ile bağımsız adayların aldıkları oylar ayrımı yapılmaksızın en büyükten en küçüğe sıralanır. Seçim çevrelerinden çıkacak milletvekilleri sayısı kadar bu payların sahibi olan partiler, ortak listelere ve bağımsız adaylara rakamların büyüklük sırasına göre milletvekili tahsis olunur.

Son kalan milletvekilliği için birbirine eşit rakamlar bulunduğu takdirde, bunlar arasında ad çekme suretiyle tahsis yapılır.

MADDE 18.- Milletvekili Seçimi Kanununun 35 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Siyasi parti ve ortak liste adaylarından seçilenlerin tespiti:

Madde 35 – Siyasi parti ve ortak liste adaylarından seçilenler aşağıdaki şekilde tespit edilir:

34'üncü madde uyarınca partilerin ve ortak listelerin kazandığı milletvekili sayısı tespit edildikten sonra, her parti için ve ortak liste için ayrı ayrı olmak üzere, Yüksek Seçim Kurulunca bastırılan cetvele;

Adayların adları aday listelerindeki sıraya göre alt alta yazılır ve aldıkları tercih işaretleri toplamı karşlarına işlenir.

Listedeki adaylardan herhangi birinin aldığı geçerli tercih sayısı, siyasi partinin ve ortak listenin o seçim çevresinde aldığı geçerli oyların, % 15 oranını aşmakta ise; bu oranı aşanlar itibariyle en çok tercih sayısı alandan başlamak üzere, sırasıyla o partiden veya ortak listeden milletvekilliğine seçilenler tespit edilir. Söz konusu oranları aşanların sayısı o parti ve ortak listenin o seçim çevresinden çıkaracağı milletvekili sayısına ulaşmadığı takdirde, eksik kalan sayıdaki aday parti ve ortak listesindeki sıraya göre seçilmiş olur. O partinin veya ortak listenin son milletvekilliği için tercih sayılarının eşit olması halinde, parti listesi veya ortak listede daha önde bulunan aday seçilmiş olur.

Tercih kullanılmak suretiyle o siyasi parti veya ortak listeye verilen geçerli oy pusulalarında herhangi bir adaya verilen tercih sayısının yukarıda gösterilen oranları bulmaması halinde ise, tercih sayıları dikkate alınmayıp o parti veya ortak listeden milletvekilliğine seçilenler listelerdeki sıraya göre tespit edilir.

Bu işlemler açık olarak yapılır ve adaylarla müşahitler hazır bulunabilirler.

İl seçim kurulu başkanı milletvekili seçilenleri gösteren tutanağın bir suretini o seçim çevresinde ilan ettirir. Diğer bir suretini, bir hafta süre ile seçim kurulu kapısına astırır.

MADDE 19.- Milletvekili Seçimi Kanununun 36 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 36.- Milletvekili seçilenler belli olur olmaz, seçilenlerin ad ve soyadları ve parti veya ortak liste adayı iseler mensup oldukları siyasi parti veya ortak liste, il seçim kurullarınca en seri şekilde telgrafla, ayrıca telefon veya telsiz ile seçim çevrelerine gönderilerek Yüksek Seçim Kuruluna bildirilir.

Milletvekili seçilenlere, il seçim kurulu tarafından, milletvekili seçildiklerine dair derhal bir tutanak verilir. Bu tutanaklardan iki örneği de yüksek seçim kurulu başkanlığına en seri vasıta ile gönderilir. Yüksek Seçim Kurulu başkanlığı tutanaklardan birini Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verir.

MADDE 20.- Milletvekili Seçimi Kanununun 37 nci maddesinin ikinci fıkrasına "...her partinin" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya ortak listenin" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 21.- 298 sayılı yasanın 99'uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. Oyların sayım ve dökümü aralıksız devam eder. Oy pusulalarının okunması ve sayımında bilgisayar teknolojisi ve optik okuyucular kullanılır. Bunlara ilişkin düzenlemeler yapılması için YSK'ya yetki ve gerekli ödenek verilir.

Geçici Madde 1.- Bu Kanunun yayımlanmasından sonra yapılacak ilk milletvekili genel seçimi yurt dışında ikamet eden vatandaşların, oturdukları ülkelerde oy kullanmaları, serbest, eşit, gizli, tek dereceli, genel oy, açık sayım ve döküm esaslarına göre Yüksek Seçim Kurulunun yönetiminde gerçekleştirilir

Yüksek Seçim Kurulu bu seçmenler bakımından, oy kullanılacak ülkeye göre farklılaşabilecek olan posta ve vekalet yoluyla oy kullanmasına olanak verecek düzenlemeleri yapar.

Yüksek Seçim Kurulu bu seçimin gerçekleşmesi için gerekli gördüğü hallerde uygun gördüğü yurtdışındaki Dışişleri personelini görevlendirebilir.

Bu seçimler için Yüksek Seçim Kurulunun öngördüğü hususlar Dışişleri Bakanlığınca uygulanır.

Bu seçimlerin yurtdışında gerçekleştirilmesi konusunda fiili veya hukuki herhangi bir engelin veya sair zorunlu hallerin görülmesi durumunda 298 sayılı Kanunun gümrük kapılarında oy vermeye ilişkin 94 üncü maddesi hükmü uygulanır.

MADDE 22.- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğü girer.

MADDE 23.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

